Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

[Super Digesto veteri. 2]Lectura super secunda parte Digesti veteris

Bartolus <de Saxoferrato>

[Venedig], 6. Feb. 1492/93

De condictione sine causa rubrica

urn:nbn:de:bsz:31-318397

Visual Library

.C. de fruc. ⁊ lit. expen. quedā ueniunt terminā da per officiū iudicis nobile: ⁊ tunc lȝ ſit finita cā ſup pncipali: adhuc durat officiū iudicis nobile ſup acceſſorio: ⁊ illa bn̄ poterit expediri finita cā pncipali. hic ē caſus hic ⁊ vide glo. ⁊ no. eā ibi. poſſet tn̄ dici. ad hoc facit qḋ dicā. ⁊. de re iudi. l. qḋ iuſſit. nā ibi dico pone ꝗ iudex ex officio nobili aliqd iubet. verbi gratia dat tutorem cui pmittit alienationē: ⁊ vult reuocare pōt ⁊c. dic vt dixi ibi de hac. q. ℭ Op. ⁊. de cōpē. l. ꝗ in diē. §. ſi rōnē. So. hic poſſet peti ſi eēt indebitū ſȝ nō apparet indebitū anteꝗ̄ deſ reſtitutio. ergo ⁊c. ℭ Oppo. ſublato pncipali tolliſ acceſſoriū:[a] vt. l. eos. C. de vſu. ergo hic reſtitutio ꝯceſſa ſup pncipali vr̄ ꝯceſſa ēt ſup acceſſorio. Sol. qn̄ ab initio obligatio pncipalis eēt nulla ēt eēt nulla obligatio vſurarum. ſȝ qn̄ ab initio fuit valida pncipalis ⁊ acceſſoria reſtitutio i integrū nō eēt tāte potentie ꝗ tollat acceſſoriā: vt. l. i. ⁊. ij. .C. de fideiuſ. mino. ⁊ hic. ℭ Ad finē op. oē qḋ debeſ[b] naturaliter pōt cōpenſari: vt. l. ēt. ⁊. ꝺ cōpēſa. ſȝ hic debeſ: qa pōt fieri reſtitutio i vſur. ergo ⁊c. So. glo. dicit nō debeſ an̄ reſtitutiōeȝ petitā: ⁊ iō nō pōt ꝯpēſari. ℭ Sed qd diceſ de alio qḋ debereſ iudicis officio an poſſet i cōpēſationē deduci? Rn̄deo officiū iudicis p qḋ cōcediſ reſtitutio hȝ tollere quoddā obſtaculum qḋ obſtat ꝺ iure cōi. alias nō dareſ reſtitutio: vt. l. i cāe .ꝟ. de mino. iō de eo nō pōt opponi cōpenſatio donec illud obſtaculū oīno tollaſ. ſȝ ſi aliaſ directo deberetur p iudicis officiū poſſet in cōpenſationē deduci: vt. ⁊. de cōpēſa. l. ſi ambo. §. pe. .l. ſi. ⁊ l. pecuniam. ⁊. ⁊. de fur. l. ſi ſeruus. §. i.

De condictione ſine cauſa rubrica.

ℭ An condictio ſine cauſa habeat locum in cōtractibus innominatis.

St et hec. Hec ē ſpālis ꝯdictio ⁊ cōcurrit cū ꝯdictione idebiti ob cām. ⁊ ob turpē cām. h. d. ℭ In tex. ibi ē ⁊ hec ſpēs ꝯdictiōis dic. i. ſpēs ſeu ꝯdictio per ſe diſtincta ab alijs ꝯdictionibus: ⁊ ſi q̄raſ in qbus caſibus hȝ locū? Rn̄deſ ſi qdē ſine cā ⁊c. vt i tex. ℭ Oppo. ꝗ hec ꝯdictio nō ſit ſpālis: imo generalis: qa ꝯcurrit cū alijs: vt hic pȝ i tex. So. ꝗ hic dicit ē ſpēs ꝯdictionis. expone vt dixi ꝗ ē ſpēs diſtincta ab alijs: lȝ hoc generalius cōpetat ꝗ̄ cōpetant ille. ℭ Quero vtrū hec ꝯdictio ꝯcurrat cū ꝯdictione certi. rn̄deo ſic: qn̄ p hanc ꝯdictionē petiſ certū: ut. l. certi ꝯdictio. in pn. ꝟ. ſi cer. pe. ℭ Quero vtrū hec ꝯdictio habeat locū in cōtractibus[c] noīatis: ⁊ vr̄ ꝗ ſic: vt hac. l. breuiter qn̄ iſta ꝯdictio ꝯcordat cū ꝯdictione ob cāȝ nō hȝ locū: ſed alias pōt hr̄e locū i ꝯtractibꝰ nominatis: ut dicā. ⁊. l. pri. ℭ Venio ad ꝟ. q aūt. ⁊ oppo. de. l. ſi nō ſortē. §. libertus. ꝟ. ti. i. ſo. vt in glo. ℭ Venio ad ver. ſiue aūt. ⁊ op. de. l. cum filius. §. hr̄s. de le. ij. glo. nō ſoluit. tu dic ꝗ hic deuenit ad talē finē q ſe nō cōpatiſ cū pncipio. vn̄ paria ſunt ab initio nō fuiſſe vel ex poſtfacto ad talē finē deueniſſe in ꝯtrario deuenit ad talē finem qui ſe compatitur cum principio. ℭ Oppo. ꝟ. ti. i. l. ſi. in ſi. So. ibi non deuenit ad non cauſam antequam reſtitutio petatur.

I fullo. Si res p qua ſolui extimationē ei a quo cāȝ habeo ad eū redeat pōt agi actiōe ex eo cōtractu vel ꝯdictione ſine cā ad rē ſolutā. h. d. ⁊ ē multū notabilis. ℭ Op. ſolutū p ſniam nō repetiſ:[d] vt. l. i. C. de ꝯdi. inde. ⁊ l. ſi fideiuſſor. §. i oībus. ⁊. māda. So. dicit glo. hic fuit ꝯuentꝰ extra iudiciū. vel dic ꝗ ꝯtraria loquūtur i ꝯdictione indebiti: hic in ꝯdictiōe ſine cā: qḋ no. qa cōdictio idebiti nō daſ cōtra ſniam: ſed cōdictio ſine cā ſic. ita intelligūt glo. nr̄e hic ⁊ in legibus contrarijs: ⁊ in. l. ſi ſine. §. i. ⁊. rē ra. ha. doc. moderni dicunt aliter ⁊ melius ꝗ nulla condictio daſ cōtra ea q̄ venerunt i ſnia: vn̄ ſi p cōdictionē dr̄ male iudicatū cōdictio ceſſat: ut. l. i. C. de cōdi. inde. ⁊ d. l. ſi ſine. §. ſȝ qḋ p iudicē: ſȝ quādo p cōdictionē nō dr̄ iniuſta ſnia: ſȝ dr̄ ꝗ cauſa ſnie deuenit ad nō cām tūc daſ cōdictio ſine cā: ⁊ hic eſt caſus hic. nā fullo cōfiteſ ſe cōdēnatū: ⁊ bn̄ cōdēnatum: tn̄ de nouo res puenit ad dn̄m: ⁊ ſic dicit cām deueniſſe ad nō cām. Sȝ ſi ueniret cōtra ſniam nō audireſ p cōdictionē ſine cā ſicut nec p cōdictionē idebiti. ita no. doc. in. l. i. C. de cōdi. inde. ⁊ bn̄. ℭ Op. cōdictio nō dȝ hr̄e locū vbi cōpetit actio ex eo contractu: vt ꝟ. ti. i. l. q inuicē. So. ibi i cōdictione idebiti. hic i cōdictione ſine cā. vel verius dico ꝗ iſte actiones cōpetūt ad diuerſa. nā p cōdictionē ſine cā cōdiciſ extimatio ſoluta: vt hic. p actionē ex eo cōtractu agiſ alternatiue: vt reddat rem vel extimationē: ut. l. i cōmodato. §. ſi. ⁊. cōmo. ⁊ ibi videbitis. ℭ Op. ꝗ nō habeat locū actio pſonalis ſȝ publiciana vel vtilis i rē. ꝟ. de rei vē. l. ſi culpa. So. dicit glo. ibi ſoluit extimationē[e] ille q a nō dn̄o cām habebat. hic ſoluit extimationē ille q a dn̄o cām habebat: ⁊ intelligit Dy. hoc eſſe uerum ſi poſt ſolutā extimationē res puenit ad fullonē an̄ꝗ̄ reuerteref ad dn̄m. ita no. ipſe ex̄ de reg. iur. c. p poſſeſſore. in. v. q. li. vj. qḋ ꝗ̄tuȝ ad .l. noſtrā ē diuinare. dicā de hoc in. d. l. ſi culpa. tu tn̄ tene ſol. glo. hic poſitā. ⁊ eius rō eſt qa ille q habuit cāȝ a me vt cōmodatariꝰ fullo: ⁊ ſimiles cōueniunſ rōne culpe: ⁊ iō ſoluendo extimationē vr̄ ſoluere extimationē culpe ⁊ n̄ rei: ideo eis nō daſ in rē vtilis ſȝ pſonalis vt hic dr̄. ſed ille q cām nō hȝ a me cōueniſ rōne rei tanꝗ̄ poſſeſſor: ⁊ iō ſoluēdo vr̄ ſoluere extimatiōeȝ rei: vt rei: non vt culpe. Ita intellexit hugo. antiquus gloſator. lȝ glo. non referat vt dicebat Iaco. bu. ℭ Quero utrum debeat actio edi ſeu reddi ei qui ſoluit extimationem rei. glo. tāgit hic ⁊ Dy. in. d. c. pro poſſeſſore. ⁊ in. l. is qui dolo. ꝟ. de rei ven. ego autem dixi in. l. in depoſiti. ⁊. de re iudi. dic vt ibi.

Ex. l. ſequenti.

ℭ An ideȝ iuris ſit de toto quo ad totum que eſt de parte quo ad partem: ibi. Oppo.

Vi ſine. Qui ſine cā i totū vel i partē obligaſ liberationē cōdicit. h. d. ℭ No. ꝗ qd iuris ē de toto quo ad totū ideȝ ē de parte quo ad parteȝ vt hic. ⁊. ꝟ. de rei vē. l. q̄ ꝺ tota. ℭ Op. ꝗ nō ſit neceſſaria cōdictio cū obligatio ſine cā ſit ipſo iure nulla: vt. l. cū de idebito. i ſi. ⁊. de pba. So. itellige ꝗ hic fuit cā expreſſa q̄ in veritate erat nulla. qn̄ aūt cā nō exprimiſ. dr̄ i. l. hactenus. ⁊. de cōſti. pecu. ℭ Op. ⁊ vr̄ ꝗ nō ſit idem iuris de parte quo ad partē qḋ ē i toto quo ad totuȝ: ut l. ꝗ̄ diu. C. de diſtrac. pig. glo. nō ſoluit. tu ſolue ꝗ in his q̄ ſunt oīo diuidua ideȝ iuris eſt ꝺ parte quo ad partē qḋ ē de toto quo ad totū. ita loqͥ hic: ſȝ in his q̄ aliquo mō ſunt idiuidua hec regula nō pcedit: ut i. l. cōtraria pbaſ i. l. i executione. §. p parte. ⁊. de ꝟ. ob. ℭ Quero vtruȝ cōdictio icerti ſit hic pprīū nomen actiōis. glo. dicit ꝗ n̄: ſȝ expōiſ. i. ſine cā. qḋ dic vt dixi i. l. ſȝ ⁊ ſi me putem. §. i. ꝟ. ti. i.

a ℭ Acceſſorium. ſi quiſ reſtituiſ ſup principali ñ videſ reſtitutuſ ſup acceſſorio ꝗ ſecus ꝗ remedio oppo. l. ſi. C. quādo prouo. ⁊ ibi bal. in. i. q. q dicit hunc tex. ſingulareȝ: ⁊ ſic no. bene ꝗ extincto principali extinguiſ acceſſorium ſi principale eſt extinctuȝ iure cōmuni ſecus ſi iure ſpeciali vel ſingulari.

b ℭ Debeſ. an quod debetur officio iudicisꝰ poſſit deduci i compēſatione: vide bar. in. l. etiā. C. de compenſa. ⁊ ibi etiaȝ bal. ⁊ bal. in l. ſi. ad ſi. e. t.

c ℭ Contractibus. Utrum hec ꝯdictio habeat locum in contractibꝰ nomiatiſ ⁊ qualiter formare debeamꝰ libellū i hac condictiōe. vide Bal. i .l. edita. i. xviij. col. de eden. ⁊ cui i cūbat onus probādi cāȝ ñ ſubeſſe. vide no. glo. ⁊ bal. in. l. ij. C. de do. ante nup.

d ℭ Non repetiſ. an ſolutum per ſententiaȝ non repetitur: an ſolutum per ſentētiā poſſit aliquo caſu repeti cōdictiōe ſine cauſa. adde bar. in. l. i. §. deniqȝ. ⁊. qḋ vi aut clam. in ſi. ⁊ quod no. dixit barto. in. l. ſenatus. in. i. q. ⁊ de accuſa. ⁊ omnino barto. ⁊ que ibi dixi i. l. iulia. verum debitoreȝ. ꝟ. ti. i. in ſi. vj. col. ADDE. bal. ꝯſilio. lxxvi. lib. tertio.

e ℭ Extimationem. ſed bar. i. l. incōmodato. §. ſi. tenuit ēt cōpetere vtilem actionē in reȝ ꝺ quo vide p bar. i .l. i. ⁊. p emptore.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

n **Nihil refert.** Paria ſunt ab initio aliqd eſſe tale vel ex poſtfacto deueniri ad tale. h.d.hec.l. Ex.l.ſequenti.

¶ Dos data occaſiōe matrimonij illiciti qđ nō contrahitur an poſſit repeti:ibi. Quero. Si aūt matrimoniū ſit de facto ſecutum an ēt poſſit repetere dotē:ibi. Uenio. Et an ignorantia iuris excuſet quo ad amiſſionem dotis ꝛ penaꝫ adulterij ꝛ inceſtus:ibi. Item Oppo.

a **Auunculo.** Iſta eſt fortis.l.ꝛ h.d. Datū ob cāꝫ impoſſibilē de iure cā nō ſecuta de facto ꝯdictione ſine cā repetit̃.h.d. Primo loqt̃ qñ matrimoniū erat ꝓhibitū rōne ꝯſanguinitatis. ſecūdo qñ rōne affinitatis.ſecūda ibi.nouerca. Iſta materia hꝫ duas partes.primo qñ ſponſalia fuerunt facta nec matrimoniū copulatū:ꝛ đ hoc tractat ꝑma glo.ſecūdo qñ matrimoniū fuit de facto ꝯtractū ꝛ copulatū:ꝛ de hoc tractat ſecūda glo. ¶ Quero ergo ꝛ reuoco in dubium caſuꝫ iſtius.l.videlicet qñ dos dat̃ noīe mr̄imonij illiciti qđ nō ꝯtrahit̃:an dos poſſit repeti.[a] in glo.ſunt opi.ſ.tres.ꝑma ꝙ poſſit indiſtincte repeti ſi dās fuerit ſciens ſiue ignorans:ꝛ hec fuit opi.azo.ſiue placentini:qđ ꝓbat̃ p.l.iſtā ī eo ꝙ dicit vtriuſqꝫ turpitudinē ꝟſari. Si eniꝫ fuiſſet ignorans nulla eēt turpitudo.ſecūda ē opi. quorūdā q̄ recitat̃ ī fi.glo.ꝙ hic ītelligatur de ignorante ius vel factuꝫ: nam ſi ſciret ius vel factum non poſſet repetere.ar.C.ſolu.matri.l.ſi ignorans.ſed hec non ē vera.naꝫ hic dicit auūculo ꝛc̃.ꝛ ſic coniuncte perſone ē p̄ſumptio ſcientie ꝙ eū auunculuꝫ ſciuerit:vt.l.octaui.ꝟ.vñ cognati.nec ob.l.ꝯtraria.qa ibi nō dꝫ ſumi.ar.a ꝯtrario ſenſu:qa reſultaret prauus ītellect⁹.tertia fuit opi.gloſatoꝝ noſtrorū vt diſtinguatur. aut ſciuit ius ꝛ factū ꝛ īdiſtincte nō repetit.aut ſciuit factum ꝛ ignorauit ius:ꝛ tunc mr̄imonio nō ſecuto repetit.hic ē caſus hic.ꝛ in.l.i.đ ꝯdi. ob cām.ꝛ ī.l.ſi tutor.de interdic.matri. naꝫ qñ vterqꝫ ſciuit nō ē honeſtū ꝙ illa poſſit repetere cuius ſcelere mr̄imoniū eſt ꝓnunciatū nullū:vt ſ̃.de ꝯdi.ob tur.cau.l.i.§.fi.l.ſe.nec ob.tex.qui dicit in delicto pari.qa illud refertur ad extrinſecos:nō ad caſus poſitos in hac.l.ꝛ iſtā tenēt doc.cōiter in.l.qui cōtra.C.de inceſt.nup.ꝛ ī.l. i.C.de ꝯdi.ob tur.cau.mihi vr̃ ꝙ tā opi.pla.ꝙ gloſarū ſaluari[b] poſſit.nā qñqꝫ cōtrahūtur ſpōſalia ꝛ dos datur:nec tñ mulier nubit ſua ſponte qa nō vult tunc repeti p ꝯdictionē ſine cā ēt ſi fuerit ſciens ius ꝛ factū.hic ē caſus hic ſꝫ opi. pla.ꝛ ī ꝟitate tex.hoc voluit hic dicere dum dicit hāc rōneꝫ fortaſſis ꝛc̃. Si ꝟo poneremus eā ignorare tūc nullus diceret eaꝫ eē in delicto vel turpitudine:ꝛ ſic argumentū iuriſcōſulti nō ꝓcederet. Preterea ī ꝯdictione ob turpē cāꝫ dꝫ inſpici ꝓxima cā nō remota:vt.l.iij.§.ſꝫ ꝙ meretrici.ſ̃.de ꝯdi.ob tur.cau.ſed hic ſi īſpicis cāꝫ ꝓximā.ſ.dotis nō eſt turpis:ſed magis ē nulla. lꝫ matrimoniū qđ ē cā remota ſi copularet̃ eſſet turpe:ꝛ iſta ē rō quā iuriſcōſultus hic aſſignat ñ ꝑꝑ ignorātiā:ſed qa cā nō ē turpis. Preterea qñ delictū nō ꝑficitur:qa qſ nō vult ceſſat pena vt.l.q falſa.ꝟ.de fal.fa.de inoffi.te.l.papi.§.meminiſſe.ꝛ bo.lib.l.q cū maior.§.accuſaſſe.ꝛ.l.ī ſeruitutē.§.petijſſe.eo.ti.ſed cōtra hoc facit qa cōtrahendo ſponſalia vr̃ delictū ꝑfectū:vt.l.nō ſolū.§.ꝙuis.ꝟ.de ritu nu.Sol.fateor ꝙ ſponſalia ſunt ꝓhibita ꝛ ſunt nulla ſicut mr̄imoniū:nō tñ īponit̃ illa pena ſi qs a ſponſalib⁹ ſpōte recedat.ita loqt̃ hic. Itē pōt ꝓcedere opi. Io.ſi poneremus ſponſalia eē ꝯtracta ꝛ mr̄imoniū p ꝟba de p̄ñti.ita ꝙ fuerit neceſſe ꝙ p ſñiam epi ꝓnūciaret̃ nullum:ꝛ ſic pars ſua ſponte nō receſſit. Iſtud ꝓbat̃ ī.l.cū hic ſtat⁹.§.fi.ꝟ.de dona. iter vi.ꝛ vx.et ibi glo.paruula q̄ ītelligit ī matrimonio ꝯtracto p ꝟba de p̄ſenti:ꝛ qđ hic glo.ītellexerit ſic apparet ex ꝟbis ei⁹ dū dicit.quō dotem repetit illa cuius ſcelere ꝓnunciat̃ nullū:ꝛ ſic p̄ſupponit ꝙ matrimoniū fuerit ꝯtractū p ꝟba đ p̄ſenti ꝛ ꝓnunciationē eē neceſſariā.ar.d.§.accuſaſſe.ꝛ.d.§.meminiſſe.ꝛ.d.§.petijſſe.ſ̃.alle. ¶ Uenio ad ſecūdā glo.hic dr̃ nec nupſit:q̄ro gd ſi nupſit ꝛ de facto copulatū eſt mr̄imoniuꝫ an poſſit dotē repetere:glo.dicit ꝙ ſi ſciuit fcm̄ lꝫ errauit ī iure nō pōt dotē repetere ſꝫ applicat̃ fiſco:ut.l.q ꝯtra.C.de iceſt.nup. ¶ Cōtra hoc op.nā ad īpediendū ꝯdictionē ob cām nō ſufficit gd de facto ſeq:vt.l.iij.§.ſi liber hō.ſ̃.đ ꝯdi. ob cām Sol.dico ꝙ non īpedit condictioneꝫ ob cām.tñ illa nō dat̃ mulieri:ſꝫ applicat̃ fiſco: cū ipſa reputet̃ īdigna:ut.d.l.q cōtra. ¶ Item op.ad p̄dicta.ꝟ.de adulte.[c] l.ſi adulteriū cū iceſtu. So.ignorātia iuris excuſat q̄tū ad penam adulterij ꝛ iceſtus ut ibi.nō q̄tū ad penā amiſſionis dotis:ut hic. Ego ſum ī contraria opi.a glo.ꝛ a docto.ī iſta materia:ꝓ cuius euidentia debes ſcire.qñqꝫ dans dotē errat in iure ꝛ ī fcō ꝛ ſine dubio pōt repetere condictione ob cām: ꝛ ſine cā:ut.ff.ſo.ma.l.ſi cū dotē.§.fi.ꝛ.l.ſi ſpōſa.ꝛ.l.dotē.ꝟ.de iure do.qñqꝫ ſciuit ius ꝛ fcm̄ ꝛ ꝯtraxit iceſtas nuptias:tūc ſine dubio ꝑdit dotē:ꝛ ēt patit̃ penas de qbus ī auc̃.iceſtas.C.de iceſt.nup.ꝛ ī corpore vñ ſumit̃.qñqꝫ ſciuit fcm̄ ꝛ ignorauit ius.ꝛ hic aduerte qñqꝫ q̄rit̃ an error iuris excuſet a pena:ꝛ vr̃ ꝙ ſic:cū diſtinctione tñ q̄ ponit̃ ī.d.l.ſi adulterium cū iceſtu.ꝟ.de adul.qñqꝫ q̄rit̃ an excuſet a pena cōtrahentis iceſtas nuptias.ꝛ hic aduerte q̄dā ē pena ꝙ matrimoniū ſit nullū:ꝛ ī hoc nulla eſt excuſatio:vt .l.i.C.de iterdic.matri.q̄dā ē pena ꝙ filij ſint ñ legitimi:ꝛ ī hoc pōt eſſe excuſatio vt ex pte ignorātis dicāt̃ filij legitimi:vt.ꝟ.de ritu nup.l.q ī ꝓuincia.§.i.ꝛ qđ no.ī.l.q contra.de iceſt.nup.q̄dā ē pena q̄ cōſiſtit ī amittēdo lucrū:ꝛ hic ignorātia iuris nō excuſat.dꝫ.n.eē iuſtiſſima ignorātia q̄ excuſet:ut.d.l.q ꝯtra.de iceſt.nup.ſecus ſi eēt ignorātia iuſta:ut.l.fi.ꝟ.de le.i.ita dꝫ ītelligi qđ no.de uſufru.le.l.vxori maritus.ꝛ de his q. ut īdig.l.ij.§.i.q̄dā ē pena ī amittendo ꝓpria:[d] ꝛ iſtā penā patiūt̃ ſolū ſciētes:ut de iceſt.nup. auc̃.iceſtas.ꝛ ī corpore vñ ſumit̃ ī ꝓpoſito qđ mulier ꝑdat dotē ē amittere ꝓpriū.iō iſtā penā nō icurrit:niſi fuerit ſciēs:vt.d.auc̃. inceſtas.ꝛ ibi dr̃ exp̄ſſe:nō ob.l.q cōtra:qa imo facit ꝓ:ſi bñ aduertat̃.nā ibi dicit ꝙ ei q cōtra iterdicta legū nuptias ꝯtraxerit nil datū noīe donatiōis ꝑꝑ nuptias uel dotis noīe acq̄rat̃ ī hoc vult dicere ꝙ mulier qñ ſibi dat̃ donatio vel maritus qñ ſibi dat̃ dos nō acq̄rit̃ eis dñiuꝫ.ſeqt̃ ibidē ſtatiꝫ qđ oē lucrū qđ ab alio ꝯiuge iceſtuoſo q̄ſiuit applicet̃ fiſco:vñ de eo qđ ꝑuenit ad eū vt lucrū ꝑdēdo loqtur illa.l. Dos aūt non ꝑuenit ut lucrū:qa ē titul⁹ oneroſus.ergo nō ꝑdit̃ niſi a ſciēte:ꝛ ī hac opi.ſuꝫ ꝓ mō ſalua meliori deliberatione.poſſet ēt forte dici ꝙ ī utroqꝫ caſu ēt ſi fuerit ſciēs ius ꝛ factū mulieri cōpetat ꝯdictio ob cām.nā rōe turpitudinis nō repellitur: vt hic ī tex.ea ꝟo rōne qa ē īdigna nō pōt repelli ab alio niſi a fiſco.ita vr̃ tex.ī.l.his cōſeq̄ter .§.i.ſ̃.fa.her.hoc tñ relinquo ſub dubio.rō qa cogita.

a ¶ Repeti. ꝛ de hac materia ꝑ bal. in rub.ſolu.ma ꝛ ibi qd in dote ꝛ qd in arris ꝛ qd in donatiōe ꝛ tā ꝓ matrimonio contracto de futuro q̄ꝫ pro cōtrahendo

b ¶ Saluari. ſed tu cogita quia iſta opinio placētini nō videtur poſſe ſaluari⁹. primo quia ſi mulier ſoluit ſciens ius ꝛ factum ſoluit ex cauſa đ iure impoſſibili.que cā lꝫ non ſequat̃ impedit̃ tñ repetitio.l.dictam.C.đ cōdi.ob cāꝫ ꝛ qđ no.in.l ſi militeꝫ.e.ti.ſecūdo cōtra hoc facit multuꝫ.l.cuius per errorem.de reg.iu.ꝛ per iſta eſſet reſponſum ad motum bar.iō cogita.ꝛ de iſta materia legit̃ ꝛ no.ī c.ꝛ ſi neceſſe de dona.inter vi.ꝑ bal.ī rubꝛ.ꝟ.ſo.ma.ꝛc̃.

c ¶ De adul. ꝛ vide Bal. in.d.l.qui ꝟ in.ij.q.

d ¶ Propa. ad hoc adde bo.glo.iſti.de nup.§.ſi aduerſus.ſꝫ bar.ſ̃.e.l.in ver.iteꝫ pōt producere. videtur tenere contra:qꝛ ibi loquitur quando ſciebat factum ꝛ ignorabat ius.ſic loquitur hic.ſꝫ cōtra Bar.fa.textus etiaꝫ ī.d.l.qui ꝟ.ibi quo commodatuꝫ iñ eta glo.ī ꝟ.datum:que dicit pro dote ꝛc̃. Item probatur ꝛ querit amiſſio ꝓprij patrimonij nō tñ lucri.duꝫ ibi amittebatur donatio propter tradita ab vxore viro de h̃ cogita.

a ¶ In re furtiua. ad intellectum huius. l. ⁊ libelli formandi in additiõe furtiua ⁊ que probari requirantur: dic ſingulariter: vt per bal. in rub. ſi ex fal. inſtrumentis. in ver. rurſus. ⁊ in ver. l. amplius ⁊c.

b ¶ Infantem. an infans ⁊ furioſus poſſint citari. de infante vide Bal. in. l. donatarum. C. de acqui. poſ. ⁊ vide. ſ. xxi.

c ¶ Monachus. an monachus equiparetur filio vel ſuo. ⁊ vltra iſta adde glo. ⁊ ibi no. in. l. pedius. i ſi. ꝺ arbi. ⁊ glo. in. l. ſi lõgius. i ſi. de iudi. ⁊ bar. i. l. tutor. de bo. poſ. ⁊ i. l. cũ heredes. §. ſi. in glo. ꝺ acq. poſ. ⁊ in. l. cũ his. §. eã trãſactionẽ. ꝺ trãſac. i. l. i. §. i. ⁊. §. ſi ſeruus. de ſti. ſer. in. l. ij. ĵ. de acq. here. bal. in. l. i. C. q admitti. ⁊ in. l. ſi ſili⁹. C. ꝺ pac. ⁊ in. l. cũ aliquis. de iure deli. ⁊ i. l. cũ nõ ſolũ. i pn̄ci. de bo. q lib. adꝺ bal. no. i. l. ſi. i ſi. C. qꝺ cũ eo. ꝑ bar. i. l. i. ꝺ vul. ⁊ pu. ⁊ i. l. iij. de acq. here. ⁊. C. ꝺ here. inſti. ⁊ in. l. ſi alienã. ff. de here. iſti. i prin. ſ ſcripſi p⁹ ro. i. l. i. §. itẽ acqrimus. de acq. poſ. vid ẽt bal. i. l. ſeruus cõia de ſuc. vbi dicit ꝙ ſuus equiparaf monacho i his i q̃ pñt mõacho adaptari ⁊ ñ in alijs. bal. in quodam ſuo conſi. qꝺ icipit monachuſ quidã. in quo dixit ꝙ tanq̃ʒ volũtate carẽs equipararetur infanti. pro quo videf tex. no. i. l. ij. in ſi. iuncta l. idẽ in pn̄. ſ. de in ius vo. abbaſ vero equiparatur patri tã, q̃ʒ legitimo adminiſtratori ſm glo. in. l. ſi preſes. C. quo. ⁊ qñ iudex. quod limita: vt per bal. in. l. cũ nõ ſoluʒ. C. de bo. que li. ⁊ predictis adde no. per cano. in. c. cum olim. de priuile. el. ij. ⁊ bal. in. l. cũ proponas. C. de heredi. iſti. ⁊ per doc. maxime moder. in. l. his qui heres. de acqui. here. §. nec filius ⁊ ibi bar. in. l. i. §. per ſeruum. ⁊. l. quicquid. de acqui. poſ. ⁊ bal. in. l. ex repudiatione. C. de fideicõ. bar. in. l. ij. §. ſi. in ſi. de. ij. tabu. ⁊ bal. ⁊ imo. in. l. filio in prin. de condi. ⁊ demon. bal. in. l. deo nobis. i pe. col. de epi. ⁊ cle. bal. i. l. ſu⁹. C. de pac. ⁊ in. l. fili⁹. eo. ti. ⁊ i. l. ſi liber. ꝺ cõdi. ob caʒ. ADDE cui equiparetur monachus ſuo vel filio. ang. late ꝯſilio. cxxiii. ⁊ cõſilio. lxxx. ꝑ bal. an retineat iura ſuitatis cõſilio. cccxvj. incipiente monialis. lib. tertio.

.d. l. loqtur i hereditate q̃ põt eẽ dãnoſa. ideo requiritur fiſci agnitio hic in dote in qua nõ poteſt eſſe dãnum: ⁊ ſic queritur ipſo iure. ⁊ mulier agere non poſſet.

De condictione furtiua rub. (l. xiij)

In re furtiua.

[a] Oppo. de. l. ſed nec legatarius. §. i. ĵ. eo. ⁊. l. i interdũ. §. qui tutelam. de fur. So. ꝙ dicit dño ſubaudi vel q̃ſi. ¶ Op. ĵ. de pig. ac. l. ſi pig. So. dic vt i glo.

Ex. l. ſequenti.

¶ Furioſi an ſint citandi ⁊ qualiter cũ eis agatur ⁊ contra infantes.

Condictione.

Qui nõ põt furtũ cõmittere põt ab actione ex alterius pſona teneri. h. d. ¶ No. ꝙ furioſus ⁊ infanſ ſunt neceſſarij heredes. ¶ No. ꝙ cũ eis nõ põt agi. ⁊ ſic no. nõ valere citationem factã de furioſo: ſʒ debere citari curatorẽ: ut. ĵ. dicã. ¶ Op. primo ꝙ habeat bñficiuʒ abſtinendi: ut iſti. de her. qua. ⁊ dif. §. ſed ⁊ his. So. cõcedo. ſʒ hic loqꝛ ſm rigorẽ iuris ciuilis nõ ꝯſiderato bñficio abſtinendi. ¶ Quero q̃liter poſſum agere ꝯtra infantẽ[b] vel furioſum. Rñ. ꝓ infante cõuenitur tutor: vt. l. i. §. ſufficit. de admi. tuto. ꝓ furioſo curator: vt. l. lucinius locuſta. §. ſi. de le. ij.

Ex. l. ſequenti.

¶ An monachus decedẽs ante aditã hereditatem illam tranſmittat ad monaſterium.

In condicatur.

In cõdictiõe furtiua habeꝛ rõ intereſſe ꝯſiſtens in lucro. ¶ No. id quod dicit ſi mortuũ hoiem ꝯdicat: q̃a i obligatione rẽ reſtitui põt peti ipſa res ẽt re ꝑempta. dicã de hoc ſtatim. ĵ. e. l. i re furtiua. ¶ Secũdo no. ꝙ ſi monachus[c] decedat añ aditã hereditatẽ nõ trãſmittit ad abbatẽ vel monaſteriũ. facit. l. inde neratius. in prin. ⁊. §. i. ad. l. acquil. ⁊ ibi dixi. ⁊ in. l. cuʒ non ſolum. in princi. de bo. que lib. ⁊ in. l. i. de vul. ⁊ pupil. ⁊ per canoniſtas in. c. in preſentia. de probatio.

In ſeruus.

Hac actione teneꝛ dñs ex pſona ſerui. ⁊ daꝛ noxalis in eo ꝙ ad dñm nõ peruenit. Idẽ i patre ex pſona filij. ⁊ q furtũ nõ cõmiſit hac actiõe nõ tenebiꝛ. h. d. cũ duabus. ll. ſe. ¶ Ad hanc. l. i pn̄. op. de. l. ſepe. in ſi. ĵ. de ꝟbo. ſig. glo. dat multas ſolutiones. vna ꝙ ibi loquatur de ꝯdictione. i. actione pſonali. ⁊ hãc tenet hic. ¶ Alij dicunt ꝙ nõ teneꝛ condictione niſi de eo ꝙ ad eum peruenit. ⁊ hanc tenent multi. ¶ Alij dicũt ꝙ pſtans ꝯſiliũ vel opẽ[d] nõ teneꝛ ꝯdictione vt hic: niſi i ſubſidiũ ꝯmittẽte furtuʒ exiſtẽte nõ ſoluẽdo. ⁊ hãc tenet Ja. de are. hic: ⁊ videtur probari. ĵ. de pecu.[e] l. peculiuʒ. §. pe.

In pro fure.

[f] Deciſio i actione furti nõ preiudicat in cõdictiõe furtiua. h. d. ¶ Oppo. de. l. ſi duo. §. idem iulia. in prin. ſ. de iureiur. Sol. vt ibi bar.

Furti actio.

Perſecutoria ñ tollitur ꝑ penalem: nec ecõtra: ſed perſecutoria ꝑ perſecutoriã[g] bñ tollitur. h. d. Op. de. l. apud celſum. §. labeo ꝺ doli excep. Solu. ibi loquitur i pena conuentiõali hic in pena legali.

Condictio.

[h] Hec actio daꝛ cõtra heredẽ ẽt i eo ꝙ ad eũ nõ ꝑuenit q̃litercũq̃ʒ ⁊ quõcũq̃ʒ reſ ꝑuenit. ſiue q̃tũcũq̃ʒ. h. d. ¶ Op. dꝛ hic poſt mortẽ. ⁊ ſic innuit aliud eẽ añ mortẽ. cui⁹ cõtrariũ dixerat in hoc eodẽ. §. glo. ſe inuoluit. tu dic ꝙ iõ dicit p⁹ mortẽ ꝙ oẽs alios caſus poſuerat: iõ hũc volebat ponere. ſiue ergo ſuus viuat ſiue mortuus ſit añ mortẽ furis ſiue poſt mortẽ: ⁊ poſtq̃ ꝑuenit ad heredẽ ſiue poſt mortẽ furiſ añq̃ ꝑuenit ad heredẽ idẽ ẽ. ¶ Op. de. l. q̃dã. §. i. ſ. ꝺ edẽ. ⁊. ĵ. eo. l. ſʒ nec legatarius. ſo. itellige hic de ſucceſſorib⁹ vniuerſalib⁹. Op. actio ex delicto nõ daꝛ ꝯtra hr̄deʒ:[i] niſi q̃ten⁹ ꝑuenit ad eos: vt. l. i. ĵ. de ꝑna. delic. ⁊. C. ne ex delic. defũ. l. i. glo. dicit hic iõ q̃a ẽ ex varijs[k] figuris cauſaꝝ ñ ex delicto. hãc glo. rephẽdũt oẽs vt guil. hic ⁊ alij. q̃a ꝯdictio furtiua ẽ[l] ex delicto: vt. l. ſi ãbo. §. quotiens.[m] ĵ. de cõpẽ. ⁊. l. ſi mulier. §. pe. ĵ. rerum amo. ⁊ ibi hoc tenet Dy. ⁊ leges q̃ dicũt ꝺ actionibus que oriuntur ex varijs figuris[n] cauſarum loquuntur in alijs caſibus. fateor tamẽ ꝙ in cõdictione furtiua eſt hoc ſpeciale ꝙ detur cõtra heredem vltra q̃ ad eum peruenerit.

In re furtiua.

[o] In obligatione rẽ reſtitui õmũ ꝑempta re ſuccedit obligatio ad itereſſe. qꝺ ẽ ꝯtra furẽ q̃tũ res plurimi fuerit ⁊ habeꝛ rõ fructuũ. h. d. ¶ Op. ⁊ vꝛ ꝙ debeat peti ipſa res nõ extimatio: ut. l. pe. ſ. de ꝯdi. ob cãʒ. ⁊. l. ſi ſuum. in ſi. de ꝟ. ob. glo. tua fateꝛ cõtrariũ ꝙ ſemꝑ ipſa res ẽ i petitiõe. ſʒ re ꝑempta extimatio erit i ſolutiõe. vide glo. guil. hic ⁊ dy. aliter dicũt: vt no. ꝑ dy. i. l. ſtipula. nõ diui. i magna diſtinctiõe. in. vj. q. Ego ibi iſtũ paſſuʒ multũ late examinaui. finaliter determinaui ꝙ ipſa res põt peti tãq̃ ꝑempta: ut. ſ. eo. l. iij. ⁊ hac eadẽ. l. ꝟ. ſi ex cã. ⁊. ĵ. e. l. ſi ſu⁹. §. boue. ⁊ rex amo. l. ſi ꝯcubinã. §. nõ ſolũ. ⁊. ĵ. de ꝟ. ob. l. iter ſtipulãtẽ. §. vltimo. q̃ iura ꝯcludũt ipam rẽ poſſe peti. dico ẽt ꝙ extimatio poterit peti ut hic. nec ob. l. ſi ſeruũ. i ſi. de ꝟ. ob. q̃a ibi loquiꝛ i obligatione rẽ dari. ⁊ eodẽ mõ. l. pe. ſ. de ꝯdi. ob cãm hic ꝟo i obligatione rẽ reſtitui. ⁊ ſic i obligatõe

d ¶ Opẽ. an preſtans opẽ teneaꝛ cõdictione furtiua. adde Inno. in. c. querelã. de elec. refert ange. in. l. i. in princi. de eo per quem factum erit. per illum tex. ⁊c.

e ¶ De peculio. adde ⁊ vide ibi bar.

f ¶ Si pro fure. in hac. l. decidit Dy. quem ſeqtur bal. ꝙ remittẽs iniuriam non videtur remittere ius conſequendi damnum quod ex iniuria paſſus eſt. l. ſi vnus. §. ſi a me. ff. de iniu. ⁊ ibi dy. ⁊ no. Bal. i. l. ſi tibi. §. i. ꝺ pac. ⁊ bal. in. l. ſi dom⁹. ff. de ſerui. vrba. ꝑdio. vbi dic plus ⁊ fortius qꝺ eſt de mente ſpecu. in titu. de accu. §. i. ver. ſed ſi vulneratus.

g ¶ Perſecutoriam. vide ad hoc glo. in. l. rei communis. ĵ. pro ſocio. ⁊ in. l. i. C. ꝺ fur. ⁊ in. l. ſi. C. de codicil. ⁊ barto. in. l. i. §. vnde queritur. ĵ. de publi.

h ¶ Condictio. ⁊ an actio furti ⁊ cõdictio furtiua poſſint eo libello cumulari. vide Bal. ꝙ ſic in. l. iij. C. de re iudi.

i ¶ Cõtra heredem. ideʒ no. in. l. i. in princi. ff. de acti. ⁊ obli. ⁊ iſti. ꝺ actio. §. i. ⁊ idem dicas ſi non fuit furata res mea ſed quaſi mea vel mihi obligata: quia tunc incerti cõdictio datur cõtra heredem. ſed bal. i. l. i. i. col. C. ſi ex delic. defũ. ar. l. ⁊ ideo. §. neratius. ĵ. eo.

k ¶ Varijs. ad iſtud poſuit etiam unum exemplum Bar. in. l. ſi me ⁊ ticiuʒ. ſ. eo.

l ¶ Furtiua ẽ. ⁊ ideo dicit hic bal. ꝙ ſi ſtatutuʒ dicat ꝙ de mallio non poſſit cognoſci poſt menſem certe non poterit etiam de condictione furtiua. ad id tamen quod dicit bar. hic vide glo. ⁊ barto. in. l. celſus. alias in. l. ꝙ ab alio. ĵ. eo. ti.

m ¶ Quotiens. adde tex. in. l. grece. §. ſed ⁊ ſi ex delicto. ĵ. de fide.

n ¶ Figuris. adde etiam aliud ſpeciale. ĵ. eo. l. ſi ſeruus. §. fina. ⁊ ibi no.

o ¶ In re furtiua. ſed quid ſi res non eſt perempta non tamen apparet an ſuccedat obligatio ad extimationem. dic ꝙ ſic ſm Barto. ⁊ doc. per illum tex. in. l. ſi conſtante. §. ſi vxor ſolu. matri. facit. l. cum res. §. penulti. de lega. i. ⁊ vltra iſta vide Barto. i. l. cum ſeruus. de cõdi. ob cauſam. ⁊ quod no. bo. glo. in. l. rei iudicate. §. i. ſolu. matri. quam ibi ſing. ponderat imo.